

[Jens Thoft]

af ministeren udsendte pressemeddelelser? Ikke en eneste information har fru Marianne Jelved fået fra NPG, så det holder jo ikke. Alt, hvad der foregår i NPG, er så klassificeret og så hemmeligt, at ingenting slipper ud, andet end i form af de officielle pressemeddelelser, hvor man i øvrigt hele tiden taler om modernisering, i øjeblikket af kortdistanceatomvåbnene.

Jeg vil derfor gerne spørge specielt fru Marianne Jelved, om den indflydelse, Det Radikale Venstres ordfører talte om, skal udmønte sig på den måde, at vi laver fodnoter, når nu NATO beslutter sig – hvad meget tyder på – for den nye kortdistancemodernisering. Det er sådan, at generalerne er blevet panikslagne: Nu må de have atomraketter, der rækker 500 km, men de Lanceraketter, man har i øjeblikket, rækker kun 120 km. Altså må vi have skabt nogle, der kan række 499½ km, lige op til grænsen.

Denne modernisering er undervejs, og jeg vil spørge Det Radikale Venstres repræsentant: Er det sådan, at hun forestiller sig, at den indflydelse, Danmark skulle have i NPG, skal give sig udslag i, at vi modsætter os den modernisering? Da der forrige gang i NPG var tale om moderniseringer, modsatte Danmark sig dem ikke. Det kom der senere temmelig meget ballade ud af, ingen tvivl om det.

Når ministeren siger, at det er væsentligt, at der er politisk kontrol med disse våben, vil jeg gøre opmærksom på, at en afgørende del af debatterne i NPG i de senere år har drejet sig om at fastlægge retningslinjer for kortsluttede beslutningsprocesser, at fastlægge retningslinjer for, hvordan man behandler disse atomvåben, hvis, såfremt, ifald der ikke er tid til de normale konsultationsprocedurer. Det har været god latin siden Athenmødet i 1961, at kun når tiden og omstændighederne tillader det, er USA forpligtet til at konsultere de europæiske allierede.

Er der nogen, der forestiller sig, at tredje verdenskrig starter på den måde, at ministeren indkaldes til et møde i Bruxelles, og at vi så kan læse om det i Ekstra Bladet, og .t. de så har en stor konference, hvor de beslutter: I morgen kl. 12 fyrer vi atomvåbnene af? Tiden og omstændighederne vil aldrig nogen sinde tillade en egentlig politisk konsultationsprocedure.

Når det er sagt af en række ordførere, at det er vigtigt, at vi giver udtryk for vore synspunkter i NPG, og at det er ad den vej, vi får indflydelse, kan jeg ikke lade være med at nævne den

ganske fremragende pjece, som kom fra Forsvarets Oplysnings- & Velfærdstjeneste: »Atomplanlægning og NATO-strategi«. Den er i øvrigt interessant af flere årsager.

Først havde vi nemlig i Forsvarsudvalget bedt ministeren om en redegørelse for området, og der kom 1½ side. Så bad vi i Forsvarsudvalget ministeren, om ikke vi kunne få denne redegørelse uddybet, og så kom der 1 side og 75 linjer. Men da journalisterne i forbindelse med NPG-mødet i Kolding skulle orienteres om, hvad NPG var for en fisk, kunne Forsvarets Oplysnings- & Velfærdstjeneste udsende en pjece på hele 9 sider.

Oplysningsniveauet steg på den måde i årets løb, og det skal ministeren da på mange måder have tak for – eller det skal jeg måske ikke takke ministeren for, men Forsvarets Oplysnings- & Velfærdstjeneste.

Af denne pjece fremgår det med al ønskelig tydelighed, at atomplanlægningen, som den foregår i NPG, strider direkte imod dansk politik. Hvis jeg må have lov til at citere fra pjecen:

»For at afskrækkelsen kan virke, må den indeholde to elementer: en tilstrækkelig militær evne og en politisk vilje. Det er denne sammenkædning og de krav, der dermed stilles til våbnene og de politikere, der skal bruge dem, NPG-gruppen især beskæftiger sig med.

Den tilstrækkelige militære evne betyder, at NATO's politikere må råde over det minimum af atomvåben, der kan bruges i enhver forudsigelig situation. Våbnene må være af en sådan beskaffenhed, at de ikke begrænser politikernes handlefrihed, for politikkerne skal kunne udvælge netop det våben, der f.eks. i størrelse og rækkevidde og rent tidsmæssigt passer til situationen. Den selektive brug betyder altså en velovervejet, begrænset og nøje tilpasset anvendelse af atomvåben.«

Det lyder, som om man er inde i en skotøjsforretning og udvælger sig lige netop det par sko, som passer til traveturen. Jeg vil spørge fru Marianne Jelved, hvordan hun har det ved at læse sådan en passus.

Senere i pjecen fremgår det, at det er væsentligt for NATO-solidariteten, at vi alle sammen stiller basefaciliteter til rådighed for atomvåben, for det »understreger NATO-solidaritet«. Jeg må da spørge fru Marianne Jelved, hvordan hun har det med den måde at opfatte atomvåben på.